

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ชุมชนการปฏิบัติเพื่อการส่งเสริมสุขภาพในชมรมผู้สูงอายุ โรงพยาบาลนครพิงค์		
ชื่อผู้เขียน	นางอารักษ์ กิติกร		
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ		
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร. นิ่มอนงค์	งามประภาสม	ประธานกรรมการ
	อาจารย์สามารถ	ศรีจันทงค์	กรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา ไกรพิบูลย์		กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษากระบวนการรวมตัวของสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ โรงพยาบาลนครพิงค์เพื่อการส่งเสริมสุขภาพ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของชมรมฯ แหล่งข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ ประธานชมรมฯ คณะกรรมการทั้งในอดีตและปัจจุบัน ผู้นำตามธรรมชาติ พระ สมาชิกชมรมฯ เจ้าหน้าที่รัฐฯ และเอกชนที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม และการสนทนากลุ่ม

ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจในการมารวมตัวของสมาชิกเกิดจากความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน ได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน กิจกรรมน่าสนใจ มีส่วนร่วมในกิจกรรม และมีผู้สนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐฯ จากกรอบแนวคิดของชุมชนการปฏิบัติประกอบด้วย มิติการปฏิบัติ การร้อยรัดความสัมพันธ์ และอัตลักษณ์ พบว่า จากแรงจูงใจดังกล่าว สมาชิกจึงชักชวนกันมาอยู่รวมกัน ทำให้เกิดกิจการร่วม และเกิดการปฏิบัติกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพร่วมกัน จนเกิดการร้อยรัดความสัมพันธ์โดยผ่านเนื้อหา/ความรู้ ในมิติของสุขภาพ คุณธรรม การฝึกฝนอาชีพ นันทนาการ การพัฒนาศักยภาพ การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผ่านคนที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นตัวกลาง (Broker) ในการถ่ายทอดความรู้ อัตลักษณ์เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กันทำให้เกิดลักษณะสมาชิกภาพ คือ สมาชิกมีใจเอื้อต่อการช่วยเหลือกัน มีการปฏิบัติตัวในการดูแลสุขภาพที่ถูกต้อง อารมณ์ดี เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ส่วนอัตลักษณ์ภายนอก คือ การแสดงออกในด้านการแต่งกายด้วยเสื้อยืดที่เป็นสีประจำกลุ่ม การสวมสไบสีบานเย็นทับเสื้อด้านนอก เข็มกลัด และตราสัญลักษณ์ชมรม

จากภาพลักษณ์ของสมาชิกที่แสดงออกปรับเปลี่ยนไปจากผู้สูงอายุที่มีสุขภาพอ่อนแอ เป็นภาระในการดูแลของสังคมเป็นผู้สูงอายุที่สามารถดูแลตนเอง และช่วยเหลือผู้อื่นได้ ทำให้สังคมเห็นคุณค่าและยอมรับ และให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของผู้สูงอายุ

ผลจากการเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมทำให้สมาชิกมีแนวทางในการปฏิบัติตัวเพื่อส่งเสริมสุขภาพให้แข็งแรงทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและจิตวิญญาณ

Thesis Title	Community of Practice for Health Promotion in Nakornping Hospital Aging Club		
Author	Mrs. Arak Kitikorn		
M.Ed.	Health Promotion		
Examining Committee	Lect. Dr. Nimanong	Ngamprapasom	Chairman
	Lect. Samart	Srijumnong	Member
	Asst. Prof. Dr. Suchada	Kraipibul	Member

Abstract

This research was to study the process of getting together among members of the Aging Club, Nakornping Hospital, to promote their health. The researcher employed qualitative method with her participation in all the Club's activities. Sources of information included the Club's chairperson, committee members both currently and formerly, community organic leaders, monks, members, government officers, and private actors involved. Information collecting methods included participant and non-participant observation and in-depth interviews.

The findings revealed that factors that motivated their getting together were sense of belonging, activities' attractiveness, participation opportunity, and supports from the government agencies. Framework used which had been based on the concept of the community of practices laid the line for the information analysis and had three components : dimensions of practices, linkage of the communities of practices, and identity formation. It was found that the above mentioned motivating factors led the members to form a joint-enterprise which provided framework for the engagement that followed, before ending up with shared repertoire. Linkage was done through the activities' objects which included health, morality, occupational training recreation, capacity development, and natural and environmental conservation. The linkage was also found through the people who served themselves as broker among various communities of practices. Expert in each field was among them. Identity was the result of the interaction in the practices preparing someone to become full member of the community. Some of their

characteristics were their concern for one another, taking good care of their health, good temper, and having sense of community service. Outer identity was signified by their dress-the T-shirt of the color of the group they belonged. Women wore purple-red colored shoulder cloth, pin and Club's insignia. Image of weak old people who had burdened the society was transformed to that of self-reliant citizens who not only could take care of themselves but also others leading the society to accept and support the elderly's activities. Engagement in the activities resulted the members to have guidelines for self-practices to strengthen their physical, mental, social, and spiritual health.